

Szerkesztett változat

KFI Versenypályázati tükör 2018
pályázói-értékelői fórum a hazai innovációt ösztönző programokról
2018. február 6.

Kérdések és válaszok

A rendezvényen Pálinkás Józsefnek, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFI Hivatal) elnökének előadását követően elhangzott kérdéseket, véleményeket, javaslatokat és az NKFI Hivatal vezetőinek válaszait szerkesztett formában, a témákhoz kapcsolódó hivatkozásokkal és háttérinformációkkal kiegészítve tesszük közzé.

A [2018-as innovációs pályázatoknál](#) követelmény, hogy a pályázó vállalkozás legalább két fő MA/MSc fokozattal, azaz mesterképzésben kiadott diplomával rendelkező alkalmazottat foglalkoztasson. A diplomát kell-e csatolni a pályázathoz?

A pályázati kitöltő programban a pályázathoz a teljes munkaidőben foglalkoztatott kutatók (legalább két fő) önéletrajzát szükséges csatolni, a diplomát nem kell mellékelni a végzettség igazolásának céljából. A pályázók a teljes benyújtott anyaggal kapcsolatban nyilatkoznak a benyújtott információk hitelességéről. Ezt a pályázati követelmény (a vállalkozásnak legalább két fő, a projekt szakterületéhez kapcsolódó, legalább MA/MSc fokozatú diplomával rendelkező alkalmazottat kell teljes munkaidőben foglalkoztatnia a támogatási kérelem benyújtásakor) azokban a pályázati konstrukciókban szerepel, amelyek mely keretében a támogatható tevékenység alkalmazott kutatás. Alkalmazott kutatás a [Versenyképességi és kiválósági együttműködések \(2018-1.3.1-VKE\)](#), a [Nemzeti kiválósági program \(2018-1.2.1-NKP\)](#) és a [Kis-, közép- és nagyvállalatok KFI tevékenységének támogatása \(2018-1.1.2-KFI\)](#) című pályázati felhívásokban tervezhető.

Amennyiben a támogatási kérelem nem tartalmaz alkalmazott kutatást, abban az esetben ilyen megkötés nincs.

Az alkalmazott kutatás a kísérleti fejlesztésnél összetettebb, új ismeretek, szakértelem megszerzésére, új termék, eljárás, szolgáltatás kifejlesztésére irányuló kutatás-fejlesztési és szakmai felkészültséget igénylő feladat, ezért határozott meg ennek esetében egyetemi vagy mesterképzést végzett alkalmazott foglalkoztatására vonatkozó elvárást az NKFI Hivatal.

Alkalmazott kutatás: *Tervezett kutatás vagy célzott vizsgálat, amelynek célja új ismeretek és szakértelem megszerzése új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez, vagy a létező termékek, eljárások vagy szolgáltatások jelentős mértékű fejlesztésének elősegítéséhez. Magában foglalja komplex rendszerek összetevőinek létrehozását, és beletartozhat a prototípusok laboratóriumi környezetben vagy létező rendszerekhez szimulált interfésszel rendelkező környezetben történő megépítése, valamint kísérleti sorozatok gyártása, amennyiben ez az alkalmazott kutatáshoz és különösen a generikus technológiák ellenőrzéséhez szükséges.*

Kísérleti fejlesztés: *A meglévő tudományos, technológiai, üzleti és egyéb, vonatkozó ismeretek és szakértelem megszerzése, összesítése, alakítása és felhasználása új vagy javított termékek, eljárások vagy szolgáltatások kidolgozása céljából. Ide tartozhatnak például az új termékek, eljárások vagy szolgáltatások fogalmi meghatározását, megtervezését és dokumentálását célzó tevékenységek is. A kísérleti fejlesztéshez tartozhat az új vagy javított termékek, eljárások és szolgáltatások prototípusainak és kísérleti modelljeinek kidolgozása, illetve kiállítása, az ilyen termékeknek a tényleges működési körülményeket reprezentáló környezetben történő tesztelése és jóváhagyása abban az esetben, ha e tevékenységek elsődleges célja a véglegesnek még nem tekinthető termék, eljárás vagy szolgáltatás továbbfejlesztése. Ide tartozhat a kereskedelmi felhasználatú olyan prototípusok és kísérleti modellek kifejlesztése, amelyek kereskedelmi végtermékek minősülnek, mert előállításuk túlságosan költséges ahhoz, hogy az kizárólag demonstrációs és hitelesítési céllal történjen.*

(Részletes fogalommagyarázat, ld. az NKFI Hivatal honlapján megtalálható pályázati útmutatókban.)

Az előadásnak az Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból (NKFI Alap) évente kifizetett támogatások kedvezményezettjeiről szóló ábrával kapcsolatban kérdésként merült fel: szándékos-e, hogy az elmúlt három év adatai szerint az egyetemeknek kifizetett támogatás a 2015-2016-os növekedés után 2017-ben valamelyest csökkent.

Az ábra éves kifizetési adatokat ismertet az NKFI Alapra vonatkozóan. A pályázatok meghirdetése és a projektek indításának ütemezése számos konstrukció esetében átnyúlik a következő évre, mivel a hazai forrásokhoz kapcsolódó pályázati felhívások megjelentetését szakpolitikailag összehangoltuk (forráskoordináció) az uniós forrásokhoz kapcsolódó tükörpályázatokkal. Az egyes kedvezményezetti célcsoportok KFI célú kifizetési adatainál érdemes legalább két évet együttesen szemlélni, az átmenetileg, egy-egy év esetében tapasztalható eltérések több évet figyelembe véve kiegyenlítődhetnek a meghirdetett programok keretösszegéből ugyanis több év alatt teljesülnek a kifizetések.

A teljesült kifizetések összege (2017-ben 83,3 milliárd forint) és a támogatott projektek keretösszegei nem azonosak. A felsőoktatás jelentős kutatás-fejlesztési és innovációs forrásokat nyert el 2015 óta, amelyek kifizetése folyamatos lesz a következő években.

Az előző évihez képest nagyobb 2016-os kifizetés a felsőoktatásnak összefügg 28 milliárd forintos keretösszegű [Nemzeti versenyképességi és kiválósági program \(NVKP 16\)](#) meghirdetésével és a támogatott projektek elindításával, az előlegek kifizetésével. Ezt a konstrukciót 2017-ben szétválasztotta a Hivatal: a [Versenyképességi és kiválósági együttműködések \(VKE 17\)](#) című felhívást 16,7 milliárd forinttal, a [Nemzeti kiválósági program \(NKP 17\)](#) felhívását pedig 10 milliárd forinttal indította el tavaly. Mivel a felsőoktatási intézmények csak az NKP_17-ben

lehetnek konzorciumvezetők, ezért ez is hozzájárult a felsőoktatási intézményeknek kifizetett támogatás adott évi kifizetésének csökkenéséhez 2017-ben.

Ugyanakkor, ahogy az előadásban elhangzott, kiegyenlítően nyertek el forrásokat a versenypályázatokon (uniós források és NKFI Alap) a kutatóhelyek és az innovatív vállalatok 2015 óta: az egyetemek és a kutatóintézetek nyertes projektjavaslatainak a száma eddig 1895, míg a vállalkozásoké 1981, és mindkét szektor megközelítőleg egyenlő arányban, 300-300 milliárd forint elnyert támogatással gazdálkodhat. Az elmúlt három évben több mint 4000 projekt összesen 640 milliárd forintos vissza nem térítendő támogatásáról született döntés a hazai és uniós finanszírozású innovációs versenypályázatokon. A legsikeresebb 9 felsőoktatási intézmény ebből összesen mintegy 130 milliárd forint támogatást nyert el.

A felsőoktatási intézmények által megpályázható kutatás-fejlesztési források elemzésekor azt is figyelembe kell venni, hogy a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból meghirdetett, elsősorban egyetemek és kutatóintézetek által megpályázható [felfedező kutatást ösztönző felhívások keretösszege](#) a 2015-ös 7,9 milliárd forintról folyamatos növekedéssel 2018-ban 16,5 milliárd forintra nőtt.

A projekt fizikai, pénzügyi és adminisztratív lezárásán túl vizsgálja-e a Hivatal a társadalmi hasznosságot, értékeli-e az adott pályázati támogatás hosszú távú megtérülését, hasznosulását. A hozzászóló szerint így el lehetne választani a „megélhetési innovátorokat” az igazi pályázóktól, és támogatás hasznosulásával kapcsolatos referencia már a pályázó következő pályázatánál is plusz pontot is jelenthetne.

Igen, az NKFI Hivatal komplex monitoring-rendszerben stratégiai szinten, program szinten, továbbá az egyes projektek vonatkozásában is rendszeres értékelést végez az KFI célú közfinanszírozású programok, projektek megvalósulásáról. Az éves beszámolókhöz kapcsolódóan a szakmai monitoring tevékenység keretében a kiemelt projektek esetében a kedvezményezettek személyes prezentáció keretében is bemutatják az elért eredményeket. A Hivatal nyomon követi a kötelező vállalások teljesítését, a vállalt gazdasági és tudományos hasznosítás számszerűsíthető eredményeit a végrehajtás valamint a fenntartási időszakban egyaránt.

Emellett az egyes pályázati konstrukciókra benyújtott és támogatott pályázatok főbb adatait is vizsgálja a Hivatal és a tapasztalatok alapján, szükség szerint módosítja a konstrukciókat az újabb meghirdetések esetén.

A prezentációban elhangzott, hogy 50%-os a támogatás intenzitása a de minimis jogcímen finanszírozott tevékenységeknek. Egy vállalkozást képviselő hozzászóló kérdezi, hogy mi ennek az oka, tervezi-e a Hivatal ennek felülvizsgálatát.

A de minimis jogcímen támogatott költségek – pl. projektkoordináció, piacra jutás és egyébek – valóban 50%-os intenzitással számolhatók el a [Vállalati KFI](#), valamint a [Versenyképességi és Kiválósági Együtműködések \(VKE\)](#) konstrukcióban. Ennek az oka, hogy a kutatás-fejlesztési potenciállal rendelkező hazai vállalkozások száma véges, a várható pályázók jelentős része már érintett más pályázatokban és esetükben az említett 200 ezer eurós keret az elmúlt 3 év pályázatai miatt kezd kimerülni. A szabályozás szerint ha a vállalkozás akár egyetlen euróval is túllépi a de minimis keretet, akkor a teljes projektben tervezett de minimis támogatást le kell csökkentenünk. Azzal tehát, hogy egyes konstrukciónál 50%-ra csökkentettük a de minimis támogatás intenzitását a vállalkozásokat próbáljuk segíteni, így a kimerülőben lévő de minimis keret ellenére is biztosítjuk számukra azon tevékenységek támogatását, még ha alacsonyabb mértékben is, melyek közvetetten, de kapcsolódnak és indokoltak a projektek végrehajtásához. Ugyanakkor a [mikro- és kisvállalkozások KFI tevékenységét ösztönző felhívásánál](#) továbbra is 100% a de minimis támogatás intenzitása, hiszen ők már 1 lezárt üzleti évvel is pályázhatnak, és arra számítunk, hogy az erre pályázók többsége új pályázó, nem érintett még más KFI pályázatokban, ezért az ő de minimis keretük vélhetően nem merül még ki.

Szintén egy vállalkozás képviselője a prototípus pályázatok értékelésének meggyorsítását szorgalmazza hozzászólásában, arra hivatkozva, hogy a kkv-k pont az újdonságtartalom versenyelőnyt veszíthetik el, ha a forráshoz jutás ilyen hosszadalmas.

A prototípusfejlesztésre uniós forrásból kiírt pályázatokat – [GINOP-2.1.7-15](#) illetve [VEKOP-2.1.7-15](#) – nem az NKFI Hivatal értékeli, azok elbírálása az állami értékelői rendszerben történik.

A Hivatal saját hatáskörben kizárólag az [NKFI Alapból – tehát hazai forrásból – kiírt pályázatokat](#) értékeli, illetve egyes uniós finanszírozású KFI konstrukciók esetében a projektjavaslatok [kutatás-fejlesztési és innovációs szempontú szakpolitikai véleményezését](#) végzi.

Az NKFI Alapból finanszírozott felhívások esetében az NKFI Hivatal a honlapján, az adott pályázatról szóló összefoglaló oldalon közzéteszi az értékelés folyamatát és ütemezését az értékelési folyamat főbb lépéseinek várható időpontjaival (ld. „A pályázat értékelésének ütemezése” jobb oldalon). Ezek alapján a pályázók már az eddigi értékelések során is követhették, hogy a Hivatal által értékelt pályázatok esetében nem volt jelentős eltérés a közzétett ütemezéshez képest.

Egy hozzászóló az iránt érdeklődik, hogy mikor történhet meg a pályázat benyújtási, a támogatások kifizetési és az elszámolási folyamatának a teljes modernizálása. Észrevétele, hogy az uniós GINOP-pályázatok esetében teljesen más a rendszer, mint pl. az NKFI Alapból finanszírozott KFI_16-nál, egyes pályázatok esetében pedig „kicsit hibrid” rendszer működik.

2018. január 1-jétől gyakorlatilag minden hazai innovációt támogató felhívásra a [Pályázati e-ügyintézés \(EPTK\)](#) felületén keresztül lehet pályázatokat benyújtani. Ez az folyamat már 2017-

ben elindult, és a korábban megnyitott konstrukciók kifutásával 2018-tól minimálisra csökkent a „rég” kitöltő programmal beadandó pályázatok száma. Ez ma csak [a Szellemi alkotások hazai és nemzetközi szellemi tulajdonvédelmét támogató felhívást \(Iparjog\)](#) érinti, várhatóan az új pályázat kiírásáig.

A hibridként aposztrofált pályázatok sajátosságai az eltérő szabályozási környezetből adódnak. Míg az uniós felhívások esetén a [272/2014. \(XI. 5.\) Korm. rendelet](#) szerinti pénzügyi szabályozásnak kell megfelelni, a hazai közfinanszírozású pályázatokra elszámolására az államháztartásról szóló [2011. évi CXCV. törvény \(Áht\)](#), valamint az annak végrehajtására vonatkozó [368/2011. \(XII. 31.\) Korm. rendelet \(Ávr\)](#) érvényes. Ezek a Magyarországon hatályos jogszabályok tartalmazznak sok olyan előírást – mint pl. az éves költségvetési elszámolás vagy az abból származó tizenkét hónapos mérőföldkövek –, amelyet tehát mindenképpen meg kell tartani. Emiatt az eltérő szabályozási környezet miatt a hazai költségvetési források és az uniós források kezelésének rendjében mindig valószínűsíthető bizonyos különbség, de ettől függetlenül a Hivatal – természetesen a vonatkozó jogszabályok mellett – rugalmas és egyszerű rendszert kialakítására törekszik.